

UNHCR
The UN Refugee Agency

ДА ПРЕПОДАВАМЕ ЗА БЕЖАНЦИТЕ

ВЪЗРАСТ
9 – 12

**ИНТЕГРИРАНЕ НА НАУЧЕНОТО ЗА БЕЖАНЦИТЕ
В РАЗЛИЧНИ ТЕМИ, ИЗУЧАВАНИ В ОСНОВНОТО
ОБРАЗОВАНИЕ**

Това ръководство предлага идеи за интегриране на темата за бежанците в националните учебни планове. Идеите са лесни и удобни за адаптиране към нивото на учениците.

Повече материали ще намерите на:
unhcr.org/teaching-about-refugees

ПРЕДИ ДА ЗАПОЧНЕТЕ

Бележка относно включването на темата за бежанците, лицата, търсещи закрила и мигрантите в планирането на уроците.

Преди да проведете упражнения по темата за бежанците, лицата, търсещи закрила и мигрантите, отделете време, за да помислите за учениците от вашия клас. Има ли сред тях бежанци, деца в процес на получаване на международна закрила ли са или лица без гражданство?

Ако е така, опитайте се да разговаряте с тях и техните родители в зависимост от възрастта им. Ако е възможно, добавете идеи и обратна връзка от родителите и децата в сесиите и потърсете от тях отговори на въпросите единствено ако те изрично са проявили готовност да отговорят на въпросите ви или да обсъждат тези теми.

Лицата без гражданство нямат национална принадлежност към нито една държава. Липсата на гражданство възниква в много различни ситуации. Например някои етнически или религиозни групи не се признават от националните закони за граждани на съответната държава, някои деца са родени извън държавата, в която родителите им имат гражданство, и не могат да получат гражданство нито в родината на родителите си, нито в държавата, в която са се родили. В някои държави по света има закони, които не позволяват на майката да предаде националността си на своите деца.

Лицата без гражданство често нямат достъп до основни права като образование, здравеопазване, заетост, свобода на движение и др. Без тези права те обикновено са изправени пред много трудности и разочарование.

Внимавайте, когато използвате думи като „държава“ и „националност“, ако имате деца без гражданство в класа. Вместо това може да използвате думите „вашият дом“ или „вашата култура“.

ГЕОГРАФИЯ

ЦЕЛЕВИ УМЕНИЯ – РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО

Изучаване на държавите по света, добиване на представа за географските региони, ползване и познаване на глобус и карти.

Карти с региони, в които има бежанци, и допълнителни данни са налични на уебсайта с данни на ВКБООН:

data.unhcr.org/

Запознаване на децата с карта на Европа, Азия, Африка или друг регион.

СТЪПКА 1: Нека учениците посочат държавите, които познават. Проверете дали могат да нарисуват знамената на държавите, които познават. Питайте ги дали са чували за бежанците и дали знаят от кои държави идват. Опитайте се да ги отбележите заедно на картата.

СТЪПКА 2: Задайте няколко въпроса: „Къде е Сирия или Южен Судан?“ „Какви са географските особености на тези държави и можете ли да ги сравните с тези във вашата държава?“

СТЪПКА 3: Посетете училищната библиотека или занесете някои атласи и карти в класната стая. Помолете децата да работят по групи, да разгледат атлас или карта на определена държава и да опишат особеностите на релефа на тази държава. Помолете ги да направят същото и за собствената си държава. Може да им дадете насочващи въпроси „Близко ли е до море или океан?“ „Има ли планини?“ „Къде на земното кълбо се намира?“ „Колко горещо мислите, че е там?“ Помолете децата да съберат колкото може повече информация за държавите и климата в тях и да запишат или да направят презентация на приликите и разликите между тях.

ИСТОРИЯ

ЦЕЛЕВИ УМЕНИЯ – РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО

Добиване на представа как историческите събития могат да въздействат на живота на хората.

Разработване на план на урок за известен човек или спортист, който е бежанец, може да се окаже интересен начин да се представи връзката между бежанците и историята.

ОПЦИЯ 1: Например, когато преподавате за Втората световна война, може да използвате за пример известния физик Алберт Айнщайн, който е бежанец, потърсил убежище в САЩ като учен.

Информация за Айнщайн може лесно да се намери в онлайн енциклопедии и други източници.

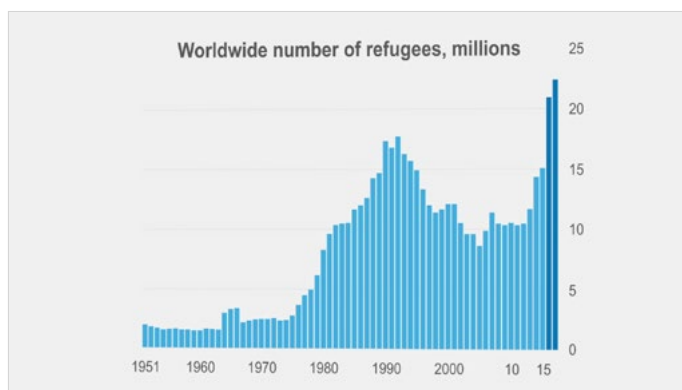
ОПЦИЯ 2: Когато преподавате историята на Олимпийските игри, може да дадете пример с изброените по-долу спортисти бежанци от Олимпийските игри през 2016.

- Йонас Кинде – Лека атлетика: <https://glblctzn.me/2oZqR1Z>
- Юсра Мардини – Плуване: <https://ind.pn/2Odpnw2>

МАТЕМАТИКА

ЦЕЛЕВИ УМЕНИЯ – РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО

Не е посочено целево умение, за да се следва по-лесно националния учебен план. Съветваме да се използват само официални статистически данни на ВКБООН при интегриране на темата за бежанците в националния учебен план. Учителите трябва да имат възможност сами да избират как да представят цифровите данни.

Примери на таблици с броя на бежанците има в раздела с образователни материали на страницата „Комплекти материали за учители“ на ВКБООН.

Добре е да се използват данни за истинския брой на бежанците, които пристигат от различни места, защото по този начин децата получават по-реална представа за броя им в съответните държави.

СТЪПКА 1: На уеб страницата на ВКБООН „Преподаватели в подкрепа на бежанците“ (<http://bit.ly/2QgSDmU>) ще намерите набор от примерни таблици с броя на бежанците, идващи от определени държави в Европа. Може да ги използвате, за да създадете подобни таблици за вашата държава и да направите с тях упражненията.

СТЪПКА 2: Ето някои примерни въпроси, които може да задавате:

„Какъв процент бежанци са дошли от Еритрея през 2014 г.?“

„Какъв процент са дошли от Сирийската арабска република?“

„Какъв процент са дошли от Сирийската арабска република през 2015 г.?“

Дайте на учениците възможност да тълкуват числата – наблюдават ли някакви тенденции или как могат да бъдат разбрани тези числа?

ДИЗАЙН, ТЕХНОЛОГИИ, ТРУД, ТВОРЧЕСТВО

ЦЕЛЕВИ УМЕНИЯ – РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО
Развитие на умения за критично мислене
и прилагането им чрез труд, творчество или дизайн.

БЕЖАНЦИТЕ В ЛАГЕРИТЕ

Някои бежанци живеят в лагери в държави, намиращи се в съседство с военни конфликти.

СТЪПКА 1: Попитайте децата дали знаят къде се намират тези държави и дали са чували имената на някои от тези лагери?

СТЪПКА 2: Разгледайте в Интернет снимки от бежанския лагер Дадааб в Кения, който е един от най-големите бежански лагери в света.

СТЪПКА 3: Помолете децата да помислят за нуждите на бежанците в тези лагери и от снимките да се опитат да разгадаят как бежанците посрещат тези нужди. Попитайте ги:

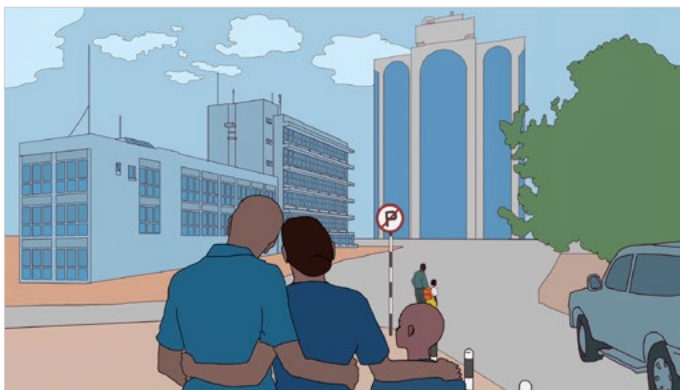
„Ако те трябваше да живеят в лагер, какви предизвикателства, свързани с логистиката или времето, биха имали?“

„От какво биха имали нужда, за да оцелеят?“

„Могат ли да предложат решение на някое от тези предизвикателства? По-топла палатка или достъп до чиста вода, игрище или училище.“

ДИЗАЙН, ТЕХНОЛОГИИ, ТРУД, ТВОРЧЕСТВО

ЦЕЛЕВИ УМЕНИЯ – РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО
Развитие на умения за критично мислене
и използването им чрез технологии, създаване на
проекти или практически занимания.

БЕЖАНЦИТЕ В ГРАДОВЕТЕ

Много бежанци живеят в градовете и селата.

СТЪПКА 1: Заедно с децата от класа прочетете и гледайте историите от новините на ВКБООН по-долу.

Обяснете им, че повечето бежанци живеят в градовете. Според данни на ВКБООН в края на 2016 г. 60% от бежанците са обитавали градове, което е около 13,5 милиона души.

- Новина 1: <https://bit.ly/2MkFA0J>
- Новина 2: <https://bit.ly/2x6xrbL>

СТЪПКА 2: Помолете учениците да направят списък с предизвикателства, които могат да възникнат, когато нова група хора идва да живее в града, и ги попитайте дали могат да предложат решения за преодоляване на тези предизвикателства. Предизвикателствата могат да бъдат групирани по теми като: образование, здраве, транспорт, занимания на открито и др.

Повече материали ще намерите на:
unhcr.org/teaching-about-refugees

Тези образователни материали са разработени
от Миали Дермиш.